

Игуманија Агрипина са сестрама УДК 271.2-788-055.2:929 Ацић А.(093.3)

Манастир Ковиље
код Ивањице

ИГУМАНИЈА АНА – ПРИМЕР ПОСВЕЋЕНОСТИ

Апстракт: Игуманија Агрипина и сестре манастира Ковиље су младе монахиње и нису биле у прилици да упознају игуманију Ану. Међутим, оне су о њој слушале од старијих монахиња док су живеле у манастиру Враћевшници, пре доласка у Ковиље. Њен живот у Христу, саосећање са сваким створом Божијим, брига и пожртвовање према сестрама оставили су снажан утисак на сестре, који нам овде преносе. Један део овог рада написан је у форми писма којим се игуманија Агрипина и сестре обраћају светој души – игуманији Ани.

Кључне речи: Игуманија Ана (Ацић), манастир Враћевшница.

Драга Мати,

Рођена сам на исти дан као и ти, само 80 година касније. У тренутку када сам ја дошла на овај свет, прошло је било већ пет година како си га ти напустила. Нисмо се среле у оквирима овог времена и простора. Нисмо се среле ни кроз нечију причу о теби, нити сам било шта знала када сам дошла у твој манастир. Среле смо се тад лицем у лице. Бакарна плоча у великој трпезарији. Твој лик, кратка повест и датуми рођења и смрти. Прво сам упамтила датум рођења. Човек увек осећа неку присност са људима који су рођени на исти дан. Приче старица о њиховој игуманији су уследиле после тога. Необичне очи које се упамте и тако озбиљан лик. Такав лик и поглед који гледа кроз време и простор и досеже до дубине људског срца.

Када сам остала у твом манастиру, остала сам привучена местом, светим местом, дисањем предака монаха и монахиња који су, чини ми се, заједно с нама ходали портом. Необичан је то манастир. Затворен у четири зида, опасан као замак, а опет није затвор, није стешњен и нема се осећај да треба уопште изаћи, учествовати у неком спољашњем животу. Има се утисак да све што ти треба налази се ту. Нарочито се лепо човек осећа на гробљу. Ноћу кад сам сликала волела сам да гледам тамо са балкона. Мир, кандила упаљена, сићушне светлице које ми никада нису дале да се изгубим. Мали осветљени путић до Вечности, кандила испред гробова игуманија

међу којима си прва ти. У много чему и међу многим игуманијама си прва ти, драга Мати.

Добили смо скоро понуду да напишемо нешто на ову тему – твоја посвећеност. Дала сам мојим сестрама задатак да напишу неколико реченица о овој идеји.

Игуманија Агрипина

Сесџра М.

Од детињства васпитана да у свему буде посвећена целим својим бићем... Своје ђаке учила свему лепом и добром што је знала... За Господа је своју Љубав доказивала огромном жртвом... Радила за Цркву изнад своје снаге... Посвећеност у монашком чину је значајна за целу Цркву и све који су долазили у контакт са Мати... Нико за њу није био безвредан...

Сесџра Т.

Осећај да је жива, много живља од присутних људи... Живо предање слушали од старијих сестара... Њена посвећеност је њен живот од раног детињства до самртног часа... Њена брига за сироте, удове, болесне, жалосне, уплашене, нејаке... Просила да би давала милостињу... Безбројним писмима тешила и храбрила напаћене душе... Лично мени остало на срцу једно – како је током примања посете увек нешто радила, ручни вез углавном и постављала питање: „Како се ви спасавате?“ (У оно време)... Многи били збуњени тим питањем. Тако једноставно, дечије чисто и уједно старачки мудро... Продирала до највећих дубина људске душе, будећи је и зовући је на трудно дело, једино важно дело, дело спасења... Пут и начин спасења показивала је целим својим животом... Њене речи и данас одјекују и питају са истом бригом и жаром: „А како се ви спасавате?“

Сесџра Х.

Мисао која се буди кад помислим на мати Ану: „Кратким проласком својим дати миомирис вечности унутарњем бићу другога и отићи задовољан само због тога.“ (арх. Василије Гондикакис)

Живот мати Ане је био један загрљај посвећен вољеном бићу... Загрлила

је све људе и патње њихове објављујући им шта човек јесте и шта може да постане... Као брижна старија сестра која преузима улогу родитеља у њиховом одсуству, она се посвећује својој браћи, брине о њима, успокојава их, говори им истину о родитељима, преноси њихов дух и љубав, говорећи им да нису напуштени, да су родитељи увек ту кроз њену личност... Желела је да и други људи осете ону истину бића коју је и сама она још у најранијој младости осећала – истину о човеку који је истинит само онда када је у заједници љубави... Не постоје древни и садашњи људи – само истинити и лажни... Мати је истинити човек вечности... Она нас и данас окупља, крепи, поучава и грли, говорећи да се не плашимо да ћемо изгубити себе, ако свој живот посветимо другима јер смо истинити само ако постојимо за другога...

Сестра Х.

Посвећеност – њен рад не смо у дечјим хранилиштима, већ и са монахињама, са народом у крају... Делила је своју скромну пензију на сиромашне и на живот сестара у манастиру...

Сестра М.

Мислим да смо ми млади из нашег нараштаја дошли у манастир по благослову мати Ане. Њени благослови су ме пратили од самог почетка у монашком животу. У цркви су се увек осећале молитве и кад је најтеже осећала се нека лакоћа и покров. То је у ствари била она која је увек бринула за нас.

Сестра Р.

Научена од малена скромности, уздржању, пожртвованости... Имућна и угледна а скромна... Истиче се добротом... Утицај љубави оца и мајке (међусобне) на њу и брата... Утицај оца педагога... Прихвата и децу послуге, као и све ближње... Ближњи као и сам човек, пожелети му као и себи... Није јој необично помагање сиротињи, има пример родитеља... Отац се трудио да свима обезбеди исто школовање... Суштина живота је у служењу... Има најлошију одећу, узима најскромнију храну, обавља најтеже послове, а крхког је здравља... Кад је остарила молитвом држи манастир и подржава сестре... Родитељски нежна, брижна и строга... На самртном одру опрашта свима све и моли опроштај...

Надежда Ацић, Марија Зернов и Марија Скобцова (у монашкој ризи), око 1933.

Сесџра О.

Њена љубав и жеља су покретачи који су је водили ка посвећености.

Сесџра А.

Њен дух је са нама кроз причу... Њен живот – симбол посвећености, изнад речи и утисака, уграђен у мозаик вечног живота... Мисли о њој – Прихватити да нешто прође без узимања... Не разумети а ипак не одбацити... Препознати „човека који жели” у себи и у другима... Бити увек у покрету и никад не стати на путу на којем срећемо Христа са жељом да увек останемо с Њим... Када је срце толико пуно љубави да се она излива и при том давању осећа да прима.

Мени је пао на памет овај цитат:

„Она није умрла због вере у смислу да је исповедила своју веру или догме, али је живела по законима вере спремна да себе преда до краја за ближњег, па и по цену свог живота... Кућа је била препуна људи којима је била потребна стална подршка, помоћ, храна, одећа, које је требало прати, тешити, давати им наду да би се пре или касније извукли из оних рупа

Игуманија Ана, око 1960.

у којима су живели. Без обзира на све, она је била једна образована и префињена жена, али није обраћала на то пажњу. Оставила је тај начин живота... њена се вера састојала од дела. **Никада никога није учила да живи, само је живела.**" (Митрополит Антоније Блум, *Сећања на мајши Марију Скобцову*, 1999)

Цитат говори о твојој пријатељици из младости, мати Марији. *Мноћоцено зрно бисера* је књига о њој коју су ти послали чим је изашла. Чувала си је и прво издање сам пронашла у твојој библиотеци. Помогла ми је да те боље упознам.

У свему што слушам годинама о теби провлачи се једна мисао као нит – положити живот за ближње. То је оно што сте мати Марија и ти

делиле. Да сте живеле „у свету“ дале бисте нешто генијално као плод. Опет, одлучујете се за монаштво. Одлучујете се да жртвујете себе. То је оно што вас је повезало. Не толико отмено порекло, не углед или скромност, или образовање, не идеје, него заиста и стварно давати свој живот и „трошити га на друге“ док не остане ништа. Једино тад кад се испразнимо од себе можемо се надати силаску Духа у нас и једино умирући можемо се надати Васкрсењу. Разликовале сте се заиста од оних који само лепо говоре о жртви или идеји. Ви сте делале. Сећам се да сам питала старицу у манастиру како би се мати Ана снашла у овом савременом добу. Одговор је био „као из топа“: „Снашла би се одлично!”

Заиста верујем да је тако јер сам познавала добро ту старицу која је била „из старе гарде”, од сестара из управе манастира из времена мати Ане. Оно што је њу разликовало од осталих старијих сестара била је свежина, ревност до последњег даха, уклапање у савремене токове без имало мењања древне праксе монаштва. Заиста, видевши једну од сестара мати Ане, могу само замислити какав је духовни џин била њена игуманија, то јест њена старица. Кад сам видела само одраз учења, помислила сам: Какав ли је тек учитељ...?

Драга моја Мати, све што сам више на овој дужности све више волим да нисам најстарија и све ми се више допада да имам и ја неку Мати.

Игуманија Ана у Литијама, у порти манастира Враћевшнице, око 1960.

Јаснији ми је сад много онај низ кандила на гробљу и след игуманија које су ишле у неком светом низу једна иза друге, иза тебе. У том неком низу волим да мислим да стојим и ја, иако сам прва као и ти. Али, желим да се рачунам у твоје потомке и прибегавам под твој свети благослов. Да није тебе и твоје посвећености, ја не бих могла ни умела направити почетак. Не бих имала учитеља који ми упорно даје лекције, чији ми глас и сад говори кад седим ноћу напољу и све утихне. Ти разумеш све. Посвећеност сестрама, њиховом образовању у монаштву, разумеш мишљење да је манастир врста школе, у коме су монаси дужни да се усавшавају колико у духовности толико и интелектуално, разумеш љубав према музици и уметности уопште, разумеш да је игуманија педагог, разумеш помагање сиромашнима, разумеш помагање покајницима, разумеш да се православни монах нема чега плашити јер су ноге његове утврђене на камену.

Ово моје писмо је једно велико „хвала” које чујеш, знам, кроз Вечност исто као што ја чујем тебе. Ја сам још увек прљава од свог пута, али пред тобом немам стида јер знам да ме пре свих разумеш какав је крст Љубави за ближње. Сијај ми увек да знам Пут и буди поред мене сваки пут кад треба да прођем поред сенки смрти.

Благослови нас, води нас и закрили нас светом руком твојом.

Твоја духовна деца и игуманија Агрипина

Abbess Agripina and sisters of the Kovilje monastery near Ivanjica

ABBESS ANA – EXAMPLE OF A LIFE OF DEVOTION

Summary: The abbess Agripina and sisters of the Kovilje monastery are young nuns who have not had an opportunity to meet the abbess Ana in person. However, while living in the Vračevšnica monastery, before moving to Kovilje, they were listening the older nuns talking about her. The abbess Ana's life in Christ, her compassion for all God's creatures, her care and sacrifice, left a strong impression on the sisters. This paper is written in a form of letters in which they talk to the holy soul of the abbess Ana.

Keywords: Abbess Ana (Adžić), Vračevšnica monastery.

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

271.2-788-055.2:929 Ацић А.(031)

ИГУМАНИЈА Ана (Ацић) - оличење посвећености : зборник радова поводом 120 година од рођења и 70 година од примања монашког чина / [уредници Илијана Р. Чутура, Оливер Ђорђевић]. - Јагодина : Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу : Историјски архив "Средње Поморавље", 2019 (Београд : Грид студио). - 171 стр. : фотогр. ; 24 cm

Тираж 200. - Стр. 11-15: Уводна реч / Милорад Јовановић, Оливер Ђорђевић.
- Summaries.

ISBN 978-86-7604-184-8 (ФПНУУК)

а) Ацић, Ана (1900-1975) -- Зборници

COBISS.SR-ID 280952076